

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

Н А К А З

23.03.2021

Київ

№ 610

**Про затвердження професійного
стандарту на групу професій
“Викладачі закладів вищої освіти”**

Відповідно до пунктів 27, 28, 30 Порядку розроблення та затвердження професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 373 (зі змінами),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити професійний стандарт на групу професій “Викладачі закладів вищої освіти”, що додається.
2. Директорату розвитку ринку праці та умов оплати праці забезпечити протягом п’яти робочих днів унесення професійного стандарту, затвердженого цим наказом, до Реєстру професійних стандартів.
3. Директорату розвитку ринку праці та умов оплати праці разом з департаментом цифрового розвитку та електронних сервісів забезпечити оприлюднення інформації про професійний стандарт, затверджений цим наказом, на офіційному вебсайті Мінекономіки.

Міністр

Ігор ПЕТРАШКО

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200](#)

Підписувач [Петрашко Ігор Ростиславович](#)

Дійсний з [30.03.2020 0:00](#) по [30.03.2022 0:00](#)

Мінекономіки

610-21 від 23.03.2021 15:38:23

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

23.03.2021 № 610

**Професійний стандарт
на групу професій “Викладачі закладів вищої освіти”***

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Формування громадянських, професійних і світоглядних компетентностей, морально-етичних цінностей у здобувачів вищої освіти.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 “Класифікація видів економічної діяльності”)

Секція Р	Освіта	Розділ 85	Освіта	Група 85.4	Вища освіта
				Клас 85.42	Вища освіта

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 “Класифікатор професій”)

Розділ	Підрозділ	Клас	Підклас	Група	
2	23	231	2310	2310.1	2310.2
Професіонали	Викладачі	Викладачі університетів та вищих навчальних закладів	Викладачі університетів та вищих навчальних закладів	Професори та доценти	Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів

1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003-2010 “Класифікатор професій”)

2310.1 Професор

2310.1 Доцент

2310.2 Викладач закладу вищої освіти

2310.2 Асистент

1.5. Узагальнена назва професії

Викладач закладу вищої освіти

*Назву зазначено відповідно до положень Закону України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про фахову передвищу освіту”, “Про повну загальну середню освіту”

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

610-21 від 23.03.2021 15:38:23

1.6. Назви типових посад

Професор

Доцент

Старший викладач

Викладач

Асистент

1.7. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації)

Асистент, викладач, старший викладач, доцент, професор є посадами у складі структурного підрозділу (кафедри, факультету/інституту та ін.) закладу вищої та фахової передвищої освіти.

Асистент, викладач, старший викладач, доцент, професор підпорядковуються керівникові структурного підрозділу та наділені значною автономією та академічною свободою, зокрема, у питаннях освітньої, наукової та методичної діяльності.

1.8. Умови праці

Робочий час, час відпочинку, права та обов'язки, інші умови праці визначаються законодавством про освіту, про вищу освіту, про фахову передвищу освіту, законодавством про працю, трудовими договорами та статутом закладу вищої освіти, іншими нормативно-правовими актами.

1.9. Умови допуску до роботи за професією

Посади викладачів можуть обіймати особи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, освітній ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста у галузі знань відповідно до профілю викладання. У випадку відсутності відповідного наукового ступеня та/або вченого звання від викладача може вимагатися стаж роботи у галузі чи виді професійної діяльності, що відповідає профілю викладання.

Необхідними для допуску до роботи на посаді асистента, викладача, старшого викладача є ступінь магістра (спеціаліста) за відповідною спеціальністю; на посаді доцента, професора – науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною галуззю знань. При прийомі на роботу може вимагатися також проходження інструктажу з охорони праці та пожежної безпеки, медичного огляду у випадках, передбачених законодавством.

Статутом закладу вищої освіти можуть встановлюватися відповідно до законодавства додаткові вимоги до осіб, які можуть обіймати посади викладачів. Призначення на посади відбувається за результатами конкурсного відбору, порядок проведення якого затверджує вчена рада закладу вищої освіти.

1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до Національної рамки кваліфікацій (НРК)

Диплом магістра (спеціаліста), 7 рівень НРК.

Диплом кандидата наук, 8 рівень НРК.

Диплом доктора філософії/диплом доктора мистецтва, 8 рівень НРК.

Диплом доктора наук, 8 рівень НРК.

Атестат доцента, атестат старшого наукового співробітника, атестат старшого дослідника, 8 рівень НРК.

Атестат професора, 8 рівень НРК.

Сертифікати, що підтверджують здобуття компетентностей, визначених цим стандартом, 7,8 рівні НРК.

2. Навчання і професійний розвиток

2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)

Для посад “асистент”, “викладач”, “старший викладач” – підготовка на другому (магістерському) рівні вищої освіти для здобуття ступеня “магістр”.

Для посад “доцент”, “професор” – підготовка на третьому (освітньо-науковому/освітньо-творчому) рівні вищої освіти для здобуття першого наукового ступеню “доктор філософії”/освітньо-творчого ступеню “доктор мистецтва” та/або вченого звання.

2.2. Підвищення кваліфікації з присвоєнням нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації осіб з освітнім ступенем магістра (спеціаліста) шляхом підготовки третьому (освітньо-науковому/освітньо-творчому) рівні вищої освіти для здобуття першого наукового ступеня “доктор філософії”, освітньо-творчого ступеню “доктор мистецтва”.

Підвищення кваліфікації осіб з першим науковим ступенем “доктор філософії”, освітньо-творчим ступенем “доктор мистецтва” шляхом підготовки на науковому рівні вищої освіти для здобуття другого наукового ступеня “доктор наук”.

2.3. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Викладачі зобов’язані постійно підвищувати свою кваліфікацію у закладах вищої освіти, дослідницьких та професійних інституціях як України, такі за кордоном. Заклади вищої освіти мають надавати різнобічну (організаційну, методичну, фінансову та ін.) підтримку викладачам у питанні підвищення кваліфікації. Обсяг підвищення кваліфікації викладачів упродовж п’яти років не може бути меншим ніж шість кредитів ЄКТС. Форми і зміст підвищення кваліфікації мають бути спрямовані на формування професійних компетентностей, які визначені цим стандартом, а також індивідуальним планом професійного розвитку викладача, що визначається ним самостійно у довільній формі.

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Конституція України.

Закон України “Про освіту”.

Закон України “Про вищу освіту”.

Закон України “Про фахову передвищу освіту”.

Кодекс законів про працю України.

Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 № 519).

Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 “Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)”.

Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 “Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників”.

Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.01.2016 № 13 “Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 за № 183/28313.

Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 977 “Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 08.08.2019 за № 880/33851.

Стандарти вищої освіти.

4. Загальні компетентності

Умовні позначення	Загальні компетентності
ЗК.01	Знання та розуміння предметної області і професійної діяльності
ЗК.02	Володіння навичками критичного мислення
ЗК.03	Володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію
ЗК.04	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології
ЗК.05	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ЗК.06	Здатність до особистісного і професійного розвитку
ЗК.07	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
ЗК.08	Здатність застосовувати кращі практики у професійній діяльності
ЗК.09	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
ЗК.10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
ЗК.11	Здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності
ЗК.12	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення

Умовні позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовні позначення
А	Розроблення та оновлення програм навчальних дисциплін, підготовка навчальних і методичних матеріалів	Здатність розробляти програму навчальної дисципліни або її складники, навчальні та методичні матеріали до них	А1
		Здатність оновлювати програму навчальної дисципліни відповідно до вимог внутрішньої системи забезпечення якості	А2
Б	Викладання, консультативна підтримка студентів	Здатність проводити навчальні заняття та забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб студентів	Б1
		Здатність консультувати студентів з предмета навчальної дисципліни відповідно до їхніх індивідуальних освітніх потреб	Б2
		Здатність здійснювати індивідуальний супровід студента (наставництво, менторство) під час навчання	Б3
В	Оцінювання результатів навчання	Здатність розробляти критерії та обирати інструменти оцінювання	В1
		Здатність здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчання (проводити атестацію)	В2
		Здатність надавати студентам зворотний зв'язок щодо результатів оцінювання та рекомендації щодо покращення результатів навчання	В3
Г	Виконання дослідницьких/творчих проєктів, оприлюднення їх результатів та забезпечення захисту авторських прав	Здатність обґрунтувати, спланувати та виконати дослідницький/творчий проєкт	Г1
		Здатність проаналізувати та узагальнити результати дослідницького/творчого проєкту, підготувати та оприлюднити презентацію, звіт, статтю, монографію	Г2
		Здатність підготувати запит на видачу патенту на винахід, корисну модель, документів, що засвідчують право автора на твір (за необхідності)	Г3
Д	Участь у роботі кафедри, інших колегіальних органів, професійних	Здатність готувати документи та матеріали до засідань кафедри, інших колегіальних органів, брати участь у нарадах, робочих групах, професійних об'єднаннях	Д1

	об'єднань, організація освітніх та наукових заходів	Здатність планувати, готувати та проводити освітні й наукові заходи	Д2
Е	Керівництво науковою/творчою роботою студентів, аспірантів	Здатність консультивати студента, аспіранта щодо планування й реалізації наукового дослідження/творчого проекту	Е1
		Здатність проаналізувати процес та результати наукового дослідження/творчого проекту проведеного студентом, аспірантом	Е2
		Здатність надавати рекомендації студентові, аспірантові щодо покращення процесу та результатів його наукового дослідження/творчого проекту	Е3
Є	Розроблення та вдосконалення освітніх програм	Здатність визначати мету, структурні компоненти освітньої програми, програмні результати навчання	Є1
		Здатність переглядати й оновлювати освітню програму відповідно до вимог стандартів вищої освіти, внутрішньої системи забезпечення якості, потреб стейкхолдерів	Є2
		Здатність готувати матеріали до акредитації освітньої програми	Є3
Ж	Здійснення наукової та фахової експертизи, консультивання осіб, підприємств, установ, організацій	Здатність здійснювати наукову/фахову експертизу дослідницьких (наукових), фахових/творчих проектів	Ж1
		Здатність надавати експертні консультиції особам, підприємствам, установам, організаціям з питань, що стосуються їхньої дослідницької та/або професійної діяльності	Ж2

6. Опис трудових функцій (трудова функція; предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструмент); професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій); знання, уміння та навички)

Трудові функції	Предмети та засоби праці (обладнання, устаткування матеріали, інструменти)	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
<p>A. Розроблення та оновлення програм навчальних дисциплін, підготовка навчальних і методичних матеріалів</p>	<p>Робоче місце, осначене столом, стільцем, комп'ютерним обладнанням та організаційною технікою, доступом до мережі Інтернет, відповідним програмним забезпеченням, доступом до інформаційно-довідкових систем, баз даних, колекцій повнотекстових наукових журналів (EBSCO, JSTOR та ін.) відповідно до предметної</p>	<p>A1. Здатність розробляти програму навчальної дисципліни та/або її складники, навчальні та методичні матеріали до них</p> <p>A2. Здатність оновлювати програму навчальної дисципліни відповідно до вимог внутрішньої системи забезпечення якості</p>	<p>A1.31. Сучасні знання з предметної області, до якої належить навчальна дисципліна, в необхідному обсязі</p> <p>A1.32. Вимоги до результатів навчання з навчальної дисципліни, передбачені освітньою програмою</p> <p>A1.33. Вимоги до структури та змісту силябусу (робочої програми) навчальної дисципліни</p> <p>A1.34. Вимоги та підходи до розроблення навчальних і методичних матеріалів</p> <p>A2.31. Нові наукові досягнення та тенденції розвитку предметної області, до якої відноситься навчальна дисципліна</p> <p>A2.32. Вимоги внутрішньої системи забезпечення якості</p> <p>A2.34. Методи виявлення вимог та очікувань студентів та інших стейкхолдерів стосовно навчальної дисципліни</p>	<p>A1.У1. Обґрунтовувати програму/ складники програми навчальної дисципліни, її місце в освітній програмі</p> <p>A1.У2. Визначати та упорядковувати зміст навчальної дисципліни відповідно до встановлених вимог</p> <p>A1.У3. Проектувати результати навчання за окремими складниками програми</p> <p>A1.У4. Розробляти силябус (робочу програму) навчальної дисципліни</p> <p>A1.У5. Готувати підручники, посібники, навчально-методичні матеріали з навчальної дисципліни у формі, оптимально придатній для розуміння та сприйняття студентами</p> <p>A2.У2. Інтегрувати нові наукові дані у зміст навчальної дисципліни вчасно, у необхідних обсягах і формах</p> <p>A2.У3. Виявляти, аналізувати та враховувати вимоги й очікування студентів, роботодавців та інших стейкхолдерів під час періодичного перегляду й оновлення програми навчальної дисципліни</p>

<p>Б. Викладання, консультативна підтримка студентів</p>	<p>області; бібліотечні ресурси, архівні ресурси (за потреби); лабораторні приміщення і обладнання (за потреби); наукова, методична, навчальна література; правила та інструкції з розроблення програм навчальних дисциплін, навчальних та методичних матеріалів</p>	<p>Б1. Здатність проводити навчальні заняття та забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб студентів</p>	<p>A1.31. Сучасні знання з предметної області, до якої належить навчальна дисципліна, в необхідному обсязі Б1.31. Правила і форми організації освітнього процесу закладу вищої освіти Б1.32. Особливості організації освітнього процесу для різних форм здобуття вищої освіти Б1.33. Види навчальних занять Б1.34. Сучасні методи і технології викладання, що можуть</p>	<p>Б1.У1. Викладати зміст навчальної дисципліни в обсягах, оптимально придатних для сприйняття студентами і здобуття ними очікуваних результатів навчання Б1.У2. Встановлювати зв'язок змісту навчальної дисципліни з актуальними потребами суспільства, економіки, науки та ринку праці Б1.У3. Адаптувати викладання навчальної дисципліни відповідно до форми здобуття вищої освіти</p>
---	--	--	---	--

	забезпечення; канцелярське приладдя, ортехніка, лабораторні приміщення та обладнання (за потреби), наукова, навчальна та методична література		використовуватися для відповідної навчальної дисципліни Б1.35. Методи і способи організації індивідуальної та групової роботи студентів під час навчання Б1.36. Знання вікової психології, педагогіки та андрагогіки в необхідному обсязі Б1.37. Методи і способи ефективної комунікації Б1.38. Правила безпеки при проведенні навчальних занять з навчальної дисципліни	Б1.У4. Обирати види навчальних занять, що забезпечують досягнення результатів навчання дисципліни Б1.У5. Викладати із застосуванням сучасних і ефективних методів і технологій, що забезпечують досягнення результатів навчання дисципліни Б1.У6. Підтримувати і стимулювати дискусію та самостійну думку студентів під час навчальних занять Б1.У7. Організовувати індивідуальну та групову роботу з використанням методів і способів, які дозволять розвивати здібності, враховувати психологічні особливості та освітні потреби студентів Б1.У8. Аналізувати і вдосконалювати власні методи викладання
	Б2. Здатність консультувати студентів з предмета навчальної дисципліни відповідно до їхніх індивідуальних освітніх потреб	А1.31. Сучасні знання з предметної області, до якої належить навчальна дисципліна, в необхідному обсязі Б1.37. Методи і способи ефективної комунікації	Б2.У1. Взаємодіяти зі студентами на засадах партнерства та взаємоповаги Б2.У2. Надавати групові та індивідуальні консультації студентам з питань змісту та вивчення навчальної дисципліни Б2.У3. Надавати групові та індивідуальні консультації студентам з питань самостійної та аудиторної роботи, практичної підготовки Б2.У4. Надавати групові та індивідуальні консультації студентам щодо використання і безпечної експлуатації лабораторного обладнання (за необхідності)	

		Б3. Здатність здійснювати індивідуальний супровід студента (наставництво, менторство) під час навчання	Б3.31. Методи здійснення індивідуального супроводу, наставництва, менторства	Б3.У1. Консультувати студента з питань вибору ним навчальних дисциплін, самоорганізації в процесі навчання Б3.У2. Консультувати студента з питань його професійного самовизначення Б3.У3. Допомагати студенту адаптуватися до умов навчання Б3.У4. Формувати у студента навички етичної та соціально відповідальної поведінки
В. Оцінювання результатів навчання	Комп'ютерне обладнання з відповідним програмним забезпеченням; наукова, методична та педагогічна література; засоби та інструменти зв'язку і комунікації; оргтехніка; канцелярське приладдя, відповідно обладнані приміщення	В1. Здатність розробляти критерії та обирати інструменти оцінювання	В1.31. Методи розроблення критеріїв оцінювання результатів навчання В1.32. Методи і технології оцінювання результатів навчання	В1.У1. Визначати цілі оцінювання В1.У2. Розробляти критерії та обирати інструменти оцінювання відповідно до цілей оцінювання і специфіки навчальної дисципліни В1.У3. Проводити оцінювання результатів навчання із застосуванням методів і технологій, що найкраще відповідають цілям оцінювання, змісту і характеру навчальної дисципліни, її окремих складників
		В2. Здатність здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчання (проводити атестацію)	В1.32. Методи і технології оцінювання результатів навчання В2.31. Вимоги і правила дотримання академічної доброчесності	В2.У1. Планувати і організовувати оцінювання результатів навчання В2.У2. Контролювати дотримання вимог і правил академічної доброчесності студентами під час проведення оцінювання результатів навчання
		В3. Здатність надавати студентам зворотний зв'язок щодо результатів оцінювання та рекомендації щодо	Б1.37. Методи і способи ефективної комунікації	В3.У1. Аналізувати і обговорювати зі студентами обсяг і характер здобутих ними результатів навчання з дисципліни або її складників за результатами оцінювання

Г. Виконання дослідницьких/творчих проєктів, оприлюднення їх результатів та забезпечення захисту авторських прав	Комп'ютерне обладнання та відповідне програмне забезпечення; організаційна техніка; доступ до мережі Інтернет, доступ до інформаційно-довідкових систем, баз даних, колекцій повнотекстових наукових журналів (EBSCO, JSTOR та ін.) відповідно до напрямку дослідження; бібліотечні ресурси; архівні ресурси (за потреби); лабораторні приміщення і обладнання (за потреби); наукова	покращення результатів навчання	Г1. Здатність обгрунтовувати, спланувати та виконати дослідницький/творчий проєкт Г1.31. Методи збору інформації, її узагальнення, структурування, систематизації Г1.32. Методологія і методи дослідження/реалізації творчих проєктів	В3.У2. Обгрунтовувати і обговорювати зі студентами способи покращення їхніх результатів навчання Г1.У1. Обгрунтовувати дослідницький/творчий проєкт, його цілі та завдання Г1.У2. Планувати дослідницький/творчий проєкт, визначати етапи його виконання, необхідні ресурси та очікувані результати Г1.У3. Збирати, узагальнювати, структурувати і систематизувати інформацію, дані, необхідні для дослідження/реалізації творчого проєкту Г1.У4. Здійснювати дослідження/творчий проєкт із застосуванням відповідних наукових/творчих методів, підходів
	Г2. Здатність проаналізувати та узагальнити результати наукового/творчого проєкту, підготувати та оприлюднити презентацію, звіт, статтю, монографію	Г2.31. Методи аналізу, оцінювання та синтезу інформації Г2.32. Вимоги до звіту, статті, монографії/презентації творчого проєкту Г2.33. Методи підготовки доповідей та презентацій/художні засоби презентації творчих проєктів Г2.34. Основи академічного письма	Г2.У1. Аналізувати та підсумовувати результати дослідження/творчого проєкту Г2.У2. Обгрунтовувати та аргументувати основні результати дослідження у ході наукової або професійної дискусії/презентувати творчий проєкт відповідними художніми засобами Г2.У3. Готувати українською та англійською мовами звіт, статтю, монографію за результатами наукового дослідження/звіт за результатами творчого проєкту відповідно до встановлених вимог	

	література, нормативні документи з питань захисту авторських прав	Г3. Здатність підготувати запит на видачу патенту на винахід, корисну модель, що засвідчують право автора на твір (за необхідності)	Г3.31. Нормативні документи і правила, що забезпечують захист інтелектуальної власності	Г3.У1. Готувати заявки на видачу патентів на винахід, корисну модель, документів, що засвідчують право автора на твір, відповідно до встановлених вимог
Д. Участь у роботі кафедр, інших колегіальних органів, професійних об'єднань, організація освітніх та наукових заходів	Комп'ютерне обладнання, доступ до мережі Інтернет, відповідне програмне забезпечення; відповідно обладнане приміщення, оргтехніка, канцелярське приладдя	Д1. Здатність готувати документи та матеріали до засідань кафедр, інших колегіальних органів, брати участь у нарадах, робочих групах, професійних об'єднаннях	Д1.31. Стратегія розвитку закладу вищої освіти Д1.32. Законодавство з питань вищої освіти, плани і положення закладу вищої освіти, відповідного структурного підрозділу, колегіального органу Д1.33. Стратегічні документи професійних об'єднань Д1.34. Правила ділового мовлення, етика професійного спілкування	Д1.У1. Аналізувати документи і матеріали Д1.У2. Формулювати обґрунтовані судження і пропозиції з фахових питань Д1.У3. Готувати проєкти документів з фахових питань, визначати їхню структуру і зміст Д1.У4. Готувати, збирати та узагальнювати пропозиції до колегіальних обговорень, нарад, засідань Д1.У5. Брати участь у фаховій дискусії Д1.У6. Організовувати та модерувати фахову дискусію
	Д2. Здатність планувати, готувати та проводити науковий освітні заходи	Д2.31. Загальні вимоги до організації і проведення відповідних наукових, освітніх заходів Д2.32. Методи управління проєктами	Д2.У1. Генерувати ідею, концепцію наукового, освітнього заходу Д2.У2. Формувати команду для проведення наукового, освітнього заходу Д2.У3. Планувати і управляти ресурсами, необхідними для проведення наукового, освітнього заходу Д2.У4. Контролювати виконання плану проведення наукового, освітнього заходу Д2.У5. Готувати до публікації матеріали наукового, освітнього заходу Д2.У6. Аналізувати та підсумовувати результати проведення наукового, освітнього заходу	Д2.У1. Генерувати ідею, концепцію наукового, освітнього заходу Д2.У2. Формувати команду для проведення наукового, освітнього заходу Д2.У3. Планувати і управляти ресурсами, необхідними для проведення наукового, освітнього заходу Д2.У4. Контролювати виконання плану проведення наукового, освітнього заходу Д2.У5. Готувати до публікації матеріали наукового, освітнього заходу Д2.У6. Аналізувати та підсумовувати результати проведення наукового, освітнього заходу

<p>Е. Керівництво науковою/творчою роботою студентів, аспірантів</p>	<p>Комп'ютерне обладнання з відповідним програмним забезпеченням; доступ до мережі Інтернет, баз даних, наукова та методична література, засоби зв'язку та комунікації; оргтехніка; канцелярське приладдя</p>	<p>Е1. Здатність консультувати студента, аспіранта щодо планування і реалізації наукового дослідження/творчого проєкту</p>	<p>Б1.37. Методи і способи ефективної комунікації В2.31. Вимоги і правила дотримання академічної доброчесності Г1.31. Методи збору інформації, її узагальнення, структурування, систематизації Г1.32. Методологія і методи дослідження/реалізації творчих проєктів Е1.31. Вимоги до наукової, творчої роботи студента, аспіранта</p>	<p>Е1.У1. Стимулювати самостійний науковий/творчий пошук студента, аспіранта Е1.У2. Інформувати студента, аспіранта щодо актуальної наукової та методологічної літератури, інших джерел з предмету дослідження/творчого проєкту Е1.У3. Консультувати студента, аспіранта у питаннях обґрунтування та планування наукового дослідження/творчого проєкту Е1.У4. Консультувати студента, аспіранта щодо методології та методів виконання дослідження/творчого проєкту Е1.У5. Консультувати студента, аспіранта щодо дотримання вимог і правил академічної доброчесності під час реалізації дослідження/творчого проєкту</p>
<p>Е2. Здатність проаналізувати процес та результати дослідження/творчого проєкту проведеного студентом, аспірантом</p>	<p>Е2.31. Вимоги і правила дотримання академічної доброчесності Г2.31. Методи аналізу, оцінювання та синтезу інформації Е2.31. Сучасний стан і результати актуальних досліджень/творчих проєктів, у відповідній галузі, сфері</p>	<p>Б2.31. Вимоги і правила дотримання академічної доброчесності Г2.31. Методи аналізу, оцінювання та синтезу інформації Е2.31. Сучасний стан і результати актуальних досліджень/творчих проєктів, у відповідній галузі, сфері</p>	<p>Е2.У1. Критично аналізувати процес та результати дослідження/творчого проєкту, здійсненого студентом, аспірантом, на різних стадіях його реалізації Е2.У2. Контролювати дотримання студентом, аспірантом вимог і правил академічної доброчесності Е3.У1. Надавати рекомендації студентові, аспірантові щодо покращення процесу, проміжних та фінальних результатів його дослідження/творчого проєкту Е3.У2. Контролювати відповідність виконання та результатів</p>	
<p>Е3. Здатність надавати рекомендації студентові, аспірантові щодо покращення процесу та результатів його наукового</p>	<p>Г2.31. Методи аналізу, оцінки та синтезу інформації Е1.31. Вимоги до наукової, творчої роботи студента, аспіранта Е2.31. Сучасний стан і результати актуальних досліджень/творчих</p>	<p>Е3.У1. Надавати рекомендації студентові, аспірантові щодо покращення процесу, проміжних та фінальних результатів його дослідження/творчого проєкту Е3.У2. Контролювати відповідність виконання та результатів</p>		

Є. Розроблення та вдосконалення освітніх програм	Комп'ютерне обладнання з відповідним програмним забезпеченням; доступ до мережі Інтернет; спеціальна література, стандарти вищої освіти та професійні стандарти (за наявності); нормативні документи, інструкції; оргтехніка; канцелярське приладдя	дослідження/творчого проекту	Д1. Здатність визначати мету, структурні компоненти освітньої програми, програмні результати навчання	проектів, у відповідній галузі, сфері	дослідження/творчого проекту студента, аспіранта, встановленим вимогам
		<p>Є1. Здатність визначати мету, структурні компоненти освітньої програми, програмні результати навчання</p> <p>Є2. Здатність переглядати й оновлювати освітню програму відповідно до вимог внутрішньої системи забезпечення якості, потреб стейкхолдерів</p>	<p>Д1.31. Стратегія розвитку закладу вищої освіти</p> <p>Б1.32. Правила і форми організації освітнього процесу закладу вищої освіти</p> <p>Є1.31. Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, професійні стандарти для відповідних видів професійної діяльності (за наявності)</p> <p>Є1.32. Вимоги до структури і змісту освітньої програми</p> <p>Є1.33. Сучасні підходи до формування освітніх програм</p> <p>Є1.34. Таксономія Блума та ін.</p> <p>Є1.35. Нормативно-правові документи, що регулюють відповідні спеціальності і галузі, види професійної діяльності (за наявності)</p> <p>А2.32. Вимоги внутрішньої системи забезпечення якості</p> <p>Є2.31. Нові досягнення і тенденції розвитку відповідної галузі та предметної області</p> <p>Є2.32. Методи виявлення вимог та очікувань стейкхолдерів стосовно освітньої програми</p>	<p>Д1.31. Стратегія розвитку закладу вищої освіти</p> <p>Б1.32. Правила і форми організації освітнього процесу закладу вищої освіти</p> <p>Є1.31. Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, професійні стандарти для відповідних видів професійної діяльності (за наявності)</p> <p>Є1.32. Вимоги до структури і змісту освітньої програми</p> <p>Є1.33. Сучасні підходи до формування освітніх програм</p> <p>Є1.34. Таксономія Блума та ін.</p> <p>Є1.35. Нормативно-правові документи, що регулюють відповідні спеціальності і галузі, види професійної діяльності (за наявності)</p> <p>А2.32. Вимоги внутрішньої системи забезпечення якості</p> <p>Є2.31. Нові досягнення і тенденції розвитку відповідної галузі та предметної області</p> <p>Є2.32. Методи виявлення вимог та очікувань стейкхолдерів стосовно освітньої програми</p>	<p>Є1.У1. Визначати зв'язок освітньої програми зі стратегією закладу вищої освіти та актуальними потребами суспільства, науки, економіки і ринку праці</p> <p>Є1.У2. Обґрунтовувати переваги освітньої програми для ключових стейкхолдерів</p> <p>Є1.У3. Визначати мету, цілі та завдання освітньої програми, програмні результати навчання</p> <p>Є1.У4. Визначати перелік та вимоги до структурних компонентів освітньої програми</p> <p>Є1.У5. Координувати роботу розробників освітньої програми</p> <p>Є1.У6. Контролювати відповідність освітньої програми стандарту вищої освіти (за наявності)</p> <p>Є1.У7. Визначати вимоги до викладацького складу освітньої програми</p> <p>Є1.У8. Адаптувати освітню програму до різних форм здобуття вищої освіти</p> <p>Є2.У1. Збирати та аналізувати відгуки та запити студентів, роботодавців та інших стейкхолдерів щодо освітньої програми</p> <p>Є2.У2. Аналізувати результати моніторингу працевлаштування випускників освітньої програми</p> <p>Є2.У3. Періодично переглядати та оновлювати освітню програму</p>

<p>Ж. Здійснення наукової та фахової експертизи, консультування осіб, підприємств, установ, організацій</p>	<p>Комп'ютерне обладнання з відповідним програмним забезпеченням; доступ до мережі Інтернет; доступ до інформаційно-довідкових систем, баз даних; наукова та спеціальна література;</p>	<p>Ж2. Здатність надавати експертні консультації особам, підприємствам, установам, організаціям з питань, що стосуються їхньої дослідницької та/або професійної діяльності</p>	<p>Г2.31. Методи аналізу, оцінки та синтезу інформації</p> <p>Е2.31. Сучасний стан і результати актуальних досліджень/творчих проєктів, реалізованих у відповідній галузі, сфері</p> <p>Г2.31. Методи аналізу, оцінки та синтезу інформації</p>	<p>Г2.31. Методи аналізу, оцінки та синтезу інформації</p> <p>Е2.31. Сучасний стан і результати актуальних досліджень/творчих проєктів, реалізованих у відповідній галузі, сфері</p> <p>Ж2.31. Стан розвитку відповідної галузі, сфери</p>	<p>відповідно до нових наукових та практичних досягнень у галузі та предметній області, а також вимог та очікувань стейкхолдерів</p> <p>Є3.У1. Готувати та/або організувати підготовку матеріалів відповідно до вимог акредитації освітньої програми</p>
<p>Ж. Здійснення наукової та фахової експертизи, консультування осіб, підприємств, установ, організацій</p>	<p>Комп'ютерне обладнання з відповідним програмним забезпеченням; доступ до мережі Інтернет; доступ до інформаційно-довідкових систем, баз даних; наукова та спеціальна література;</p>	<p>Ж2. Здатність надавати експертні консультації особам, підприємствам, установам, організаціям з питань, що стосуються їхньої дослідницької та/або професійної діяльності</p>	<p>Г2.31. Методи аналізу, оцінки та синтезу інформації</p> <p>Е2.31. Сучасний стан і результати актуальних досліджень/творчих проєктів, реалізованих у відповідній галузі, сфері</p> <p>Г2.31. Методи аналізу, оцінки та синтезу інформації</p>	<p>Г2.31. Методи аналізу, оцінки та синтезу інформації</p> <p>Е2.31. Сучасний стан і результати актуальних досліджень/творчих проєктів, реалізованих у відповідній галузі, сфері</p> <p>Ж2.31. Стан розвитку відповідної галузі, сфери</p>	<p>відповідно до нових наукових та практичних досягнень у галузі та предметній області, а також вимог та очікувань стейкхолдерів</p> <p>Є3.У1. Готувати та/або організувати підготовку матеріалів відповідно до вимог акредитації освітньої програми</p> <p>Ж1.У1. Аналізувати зміст, виконання та результати дослідницького (наукового), фахового або творчого проєкту, їхню обґрунтованість, відповідність фаховим вимогам та вимогам академічної доброчесності</p> <p>Ж1.У2. Готувати аргументовані критичні зауваження, висновок, рецензію, відгук на дослідницький (науковий), фаховий або творчий проєкт</p> <p>Ж1.У3. Формувати рекомендації щодо покращення дослідницького (наукового), фахового або творчого проєкту на різних стадіях його виконання</p>
<p>Ж. Здійснення наукової та фахової експертизи, консультування осіб, підприємств, установ, організацій</p>	<p>Комп'ютерне обладнання з відповідним програмним забезпеченням; доступ до мережі Інтернет; доступ до інформаційно-довідкових систем, баз даних; наукова та спеціальна література;</p>	<p>Ж2. Здатність надавати експертні консультації особам, підприємствам, установам, організаціям з питань, що стосуються їхньої дослідницької та/або професійної діяльності</p>	<p>Г2.31. Методи аналізу, оцінки та синтезу інформації</p> <p>Е2.31. Сучасний стан і результати актуальних досліджень/творчих проєктів, реалізованих у відповідній галузі, сфері</p> <p>Ж2.31. Стан розвитку відповідної галузі, сфери</p>	<p>Г2.31. Методи аналізу, оцінки та синтезу інформації</p> <p>Е2.31. Сучасний стан і результати актуальних досліджень/творчих проєктів, реалізованих у відповідній галузі, сфері</p> <p>Ж2.31. Стан розвитку відповідної галузі, сфери</p>	<p>відповідно до нових наукових та практичних досягнень у галузі та предметній області, а також вимог та очікувань стейкхолдерів</p> <p>Є3.У1. Готувати та/або організувати підготовку матеріалів відповідно до вимог акредитації освітньої програми</p> <p>Ж1.У1. Аналізувати зміст, виконання та результати дослідницького (наукового), фахового або творчого проєкту, їхню обґрунтованість, відповідність фаховим вимогам та вимогам академічної доброчесності</p> <p>Ж1.У2. Готувати аргументовані критичні зауваження, висновок, рецензію, відгук на дослідницький (науковий), фаховий або творчий проєкт</p> <p>Ж1.У3. Формувати рекомендації щодо покращення дослідницького (наукового), фахового або творчого проєкту на різних стадіях його виконання</p> <p>Д1.У1. Аналізувати документи і матеріали</p> <p>Д1.У2. Формулювати обґрунтовані судження і пропозиції з фахових питань</p> <p>Ж2.У1. Надавати консультації та рекомендації особам, підприємствам, установам, організаціям з питань їхньої дослідницької та/або професійної діяльності у відповідній галузі, сфері</p>

7. Опис професійних кваліфікацій викладачів закладу вищої освіти відповідно до посад

Асистент	Викладач Старший викладач	Доцент	Професор
<p>Володіє повним переліком загальних компетентностей</p> <p>Здійснює професійну діяльність, переважно визначену трудовими функціями А, Б, В</p> <p>Демонструє успішне володіння більшістю знань, умінь та навичок до трудових функцій А, Б, В.</p> <p>Частково демонструє володіння знаннями, уміннями та навичками, необхідними для здійснення трудових функцій Г, Д</p> <p>Володіє внутрішньою мотивацією та проявляє здатність до власного професійного розвитку, у тому числі з допомогою викладачів, що мають вищу кваліфікацію</p>	<p>Демонструє успішне володіння повним переліком загальних компетентностей</p> <p>Здійснює професійну діяльність, визначену трудовими функціями А, Б, В</p> <p>Демонструє успішне володіння повним набором знань, умінь та навичок до трудових функцій А, Б, В</p> <p>Демонструє успішне володіння більшістю знань, умінь та навичок до трудових функцій Г, Д</p> <p>Володіє внутрішньою мотивацією та проявляє здатність до власного професійного розвитку і професійної саморефлексії</p>	<p>Демонструє успішне володіння повним переліком загальних компетентностей</p> <p>Здійснює професійну діяльність, визначену трудовими функціями А, Б, В, Г, Д і Е</p> <p>Демонструє успішне володіння повним набором знань, умінь та навичок до трудових функцій А, Б, В, Г, Д і Е</p> <p>Демонструє володіння більшістю знань, умінь та навичок до трудових функцій Є і Ж</p> <p>Постійно демонструє досягнення у своєму професійному розвитку, а також надає підтримку іншим викладачам щодо їхнього професійного вдосконалення</p> <p>Розробляє і впроваджує інноваційні форми і методи викладання та оцінювання результатів навчання</p> <p>Демонструє активність та помітні досягнення у науковій роботі, формуванні мережі наукових та професійних контактів</p>	<p>Демонструє успішне володіння повним переліком загальних та професійних компетентностей</p> <p>Має успішний досвід здійснення професійної діяльності за усіма трудовими функціями</p> <p>Демонструє інноваційність та лідерство у професійній діяльності, результатом яких є підвищення мотивації та здатності студентів до навчання, а колег – до професійного зростання</p> <p>Робить помітний внесок в інституційне зміцнення закладу вищої освіти, покращення якості його освітніх послуг</p> <p>Успішно реалізує освітні, професійні та/або наукові проекти на національному та міжнародному рівнях і контекстах</p>

8. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

8.1. Розробник професійного стандарту

Міністерство освіти і науки України

8.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Науково-дослідний інститут праці і зайнятості Міністерства соціальної політики України і НАН України

8.3. Дата затвердження професійного стандарту

23 березня 2021 року.

8.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

25 березня 2021 року.

8.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту

Березень 2026 року.